

Spørgsmål og svar

? Spørgsmål og svar om dokumentation af bygningsdele ved brug af "alment teknisk fælleseje" (17-10-2023)

Kan alment teknisk fælleseje benyttes ved dokumentation af brandsikringstiltag til en præ-accepteret løsning? Og hvad er en certificeret brandrådgivers virke ift. dokumentation ved anvendelse af alment teknisk fælleseje?

Præ-accepteret løsning

Præ-accepterede løsninger omfatter alene de brandsikringsløsninger, der fremgår af Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 – Brand. De præ-accepterede løsninger angiver hvilke brandsikringstiltag, der indgår i løsningen, og de funktionskrav og ydeevnekriterier, der er til brandsikringstiltagene. De præ-accepterede løsninger angiver således grundlaget for projektering af de indgående brandsikringstiltag, herunder de funktionskrav og ydeevnekriterier, som skal opfyldes ved projektering og udførelse, for at opfylde den præ-accepterede løsning.

De præ-accepterede løsninger er materialeneutrale og angiver ikke anvisninger til udformning af byggevarer og bygningsdele, som udgør brandsikringstiltag. I kapitel 1 i Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 – Brand, angives retningslinjer for dokumentation af de brandmæssige egenskaber af byggevarer og bygningsdele.

Ved fravigelse af præ-accepterede løsninger, f.eks. ved udeladelse af et brandsikringstiltag eller ved anvendelse af andre funktionskrav eller ydeevnekriterier for et brandsikringstiltag, end forudsat i den præ-accepterede løsning, skal det eftervises, at sikkerhedsniveauet i BR18, kapitel 5 er opfyldt. Fravigelse af præ-accepterede løsninger og metode for eftervisning af sikkerhedsniveauet ved fravigelsen, kan influere på byggeriets indplacering i brandklasse.

Dokumentation af bygningsdeles brandmæssige egenskaber

I Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 – Brand, Kapitel 1: Generelt om sikkerhed ved brand, afsnit 1.7.1 Dokumentation af byggevarers og bygningsdeles brandmæssige egenskaber, er angivet følgende:

En byggevarer eller en bygningsdels brandmæssige egenskaber kan dokumenteres på følgende måder:

- CE-mærkning. Nærmere betingelser er angivet i afsnit 1.7.4.
- Brandprøvning efter gældende prøvningsmetoder eller andre for anvendelsen relevante metoder
- Beregning efter Eurocode
- Kommissions delegerede forordninger/beslutninger omhandlende byggevarer, der er klassificeret uden eller uden yderligere brandprøvning (CWT/CWFT).

Dokumentation ved de 4 måder er yderligere beskrevet i de efterfølgende afsnit 1.7.2 – 1.7.5.

Det fremgår endvidere af afsnit 1.7.1, at:

Hvor der foretages vurdering af en byggevarer eller bygningsdels brandmæssige egenskaber på anden vis end ovenfor nævnte måder eller ud over byggevarers

egenskaber på anden vis end overfor opstillede måder eller ud over byggevarens eller bygningsdelens deklarerede egenskaber, skal det fremgå på hvilket grundlag.

Det kan f.eks. være baseret på alment teknisk fælleseje. Brandsikringstiltag i alment teknisk fælleseje, der angiver opfyldelse af brandmæssige funktionskrav og ydeevnekriterier mv. svarende til brandsikringstiltag i en præ-accepterede løsning, kan anvendes ved dokumentation for opfyldelse af de brandmæssige egenskaber for brandsikringstiltaget.

Hvis der anvendes en løsning for et brandsikringstiltag fra alment teknisk fælleseje, til udformning af f.eks. en bygningsdel, som fuldt ud dokumenterer opfyldelse af alle funktionskrav og ydeevnekriterier for bygningsdelens anvendelse som brandsikringstiltag i de aktuelle præ-accepterede løsninger, betragtes det ikke som en fravigelse af de præ-accepterede løsninger. Det vil sige, at måden til at dokumentere bygningsdeles brandmæssige egenskaber kan bruges i alle brandklasser uden at indplaceringen i brandklasse for byggearbejdet påvirkes heraf.

Dokumentation ved brug af alment teknisk fælleseje

Alment teknisk fælleseje kan således anvendes ved projektering af brandsikringstiltag, til dokumentation af, at brandsikringstiltaget opfylder de funktionskrav og ydeevnekriterier, der er stillet hertil i den brandtekniske dokumentation fra designprocessen (i brandstrategi, funktionsbeskrivelse, brandplaner mv.).

Noget alment teknisk fælleseje, og særligt af ældre dato, opstiller både funktionskrav og ydeevnekriterier til et brandsikringstiltag og angiver konkrete løsninger til udformninger af brandsikringstiltaget for opfyldelse af disse. I nogle tilfælde kan der være opstillet funktionskrav og ydeevnekriterier, der fraviger fra funktionskrav og ydeevnekriterier i den aktuelle præ-accepterede løsning i Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 – Brand. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, at alment teknisk fælleseje ikke kan anvendes i design-processen til at fastsætte funktionskrav og ydeevnekriterier til brandsikringstiltag, der indgår i præ-accepterede løsninger.

I Bygningsreglementets Vejledning til kapitel 29: Dokumentation af brandforhold, afsnit 1.3.3 Dokumentation ved anvendelse af alment teknisk fælleseje fremgår følgende:

Alment teknisk fælleseje er blandt andet gældende europæiske standarder udarbejdet af CEN, ISO-standarder og danske standarder, SBI-anvisninger, BYG-ERFA-blade samt erfaringsformidling fra byggeskedefondene.

Alment teknisk fælleseje kan anvendes som dokumentation for en løsning af et brandteknisk tiltag, og der kan ofte i en vis udstrækning findes beskrivelser for løsningens udformning, ydeevne og udførelse, som kan lægges til grund som dokumentation af løsningen.

Ofte vil et dokument i det alment tekniske fælleseje ikke fuldt ud beskrive den konkrete løsning eller dokumentere ydeevnen, hvorfor dokumentation for brandtekniske tiltag i disse tilfælde må sammensættes fra flere kilder og suppleres med en beskrivelse af, hvordan det specifikke forhold baseres på principper og eksempler i de refererede dokumenter i det alment tekniske fælleseje.

Når et brandteknisk tiltag søges dokumenteret i det alment tekniske fælleseje, vil det fortsat være nødvendigt i projektets brandtekniske dokumentation at dokumentere, at løsningens forudsætninger er opfyldt, at løsningen opfylder alle relevante krav i det aktuelle projekt, herunder gældende standarder, samt at det udførte i alle henseender svarer til det, som er beskrevet i det alment tekniske fælleseje. Hvis det projekterede eller udførte brandtekniske tiltag afviger fra det alment tekniske fælleseje, skal det dokumenteres, at afvigelserne ikke afstedkommer afvigelser fra kravene.

Dokumentation for projektering og udførelse af brandsikringstiltag, herunder dokumentation for en byggevares eller bygningsdels brandmæssige egenskaber, skal udføres af aktører i projekterings- og udførelsesprocessen. Dokumentationen er omfattet af krav til kontrol i overensstemmelse med BR18, Kapitel 30.

Det er bygningsejer, der har ansvaret for, at brandsikringstiltagene i det konkrete byggeri opfylder de forudsatte krav i bygge- og ibrugtagningstilladelser, herunder forudsætninger i brandstrategirapport og funktionsbeskrivelser mv., som ligger til grund herfor.

Bygningsejer, eller dennes fagansvarlige rådgiver, har således ansvaret for, at alment teknisk fælleseje, der anvendes som dokumentation for brandmæssige egenskaber ved projektering af en bygningsdel, er validt og er anvendeligt til at sikre opfyldelse af kravene til den konkrete bygningsdel som brandsikringstiltag. Dette er svarende til dokumentation af en bygningsdels brandmæssige egenskaber ved f.eks. klassifikationsrapport, hvor bygningsejer, eller dennes fagansvarlige rådgiver, har ansvaret for, at klassifikationen svarer til kravene til bygningsdelen, og er gældende for bygningsdelens anvendelse og montering i det faktiske byggeri.

Den certificerede brandrådgivers virke ift. dokumentation ved ATF

I Bygningsreglementets vejledning til kapitel 34 – Certificerede brandrådgivers virke, afsnit 1.1 angives følgende:

BR18 stiller krav til, at den certificerede brandrådgiver udarbejder eller kontrollerer den del af dokumentationen, der vedrører designprocessen (udfærdigelse af den brandtekniske dokumentation herunder kontrolplaner), jf. BR18, § 548. For den del af dokumentationen, som vedrører dokumentation for projektering og udførelse af brandsikringstiltag, skal den certificerede brandrådgiver som minimum udfærdige kontrolplaner og sikre, at kontrolrapporter er udarbejdet og afvigelser behandlet.

For kontrolrapporter for projektering og udførelse kan den certificerede brandrådgiver sikre dette ved en supplerende kontrol svarende til mindst en minimumskontrol af en kontrolregistreringsrapport for de enkelte brandsikringstiltag/kontrolgenstande (se vejledning til BR18, kapitel 32, afsnit 2.3.3). Kontrolregistreringsrapporten udarbejdes af en kompetent aktør f.eks. den udførende for kontrolrapport for udførelse eller den projekterende for kontrolrapport for projektering.

Den certificerede brandrådgivers virke omfatter således ikke udarbejdelse af dokumentationen for, hvordan ydeevnekriterier for et specifikt brandsikringstiltag er dokumenteret opfyldt, eller kontrol heraf.

